

Politisk status for Økonomiudvalgets arbejde for perioden 2018-2021

Økonomiudvalget har blandt andet ansvaret for løn- og personaleforhold, boligstrategi, kommunens økonomiske planlægning og styring, indsatsledelse og beredskab samt udarbejdelse af kommune- og lokalplanlægning i samspil med Teknik- og Erhvervsudvalget.

Kommunaldirektørens område

Ramsherred 5
5700 Svendborg

www.svendborg.dk

I nærværende notat er de væsentligste initiativer og indsatser, som Økonomiudvalget har igangsat og gennemført i perioden beskrevet.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik skal medvirke til at kommunen har en sund økonomi, og hvor der er økonomisk balance i den kommende 4-års periode. Den økonomiske politik blev senest revideret i 2020 ved vedtagelsen af budget 2021.

Marts 2021

Sagsid: 21/4648

Ref. SBM

1. Driftsoverskud skal som minimum udgøre 170 mio.kr.
2. Kommunens gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre 125 mio. kr. ud over deponerede midler.
3. Gradvis nedbringelse af kommunens gæld, idet den årlige låntagning som udgangspunkt skal være lavere end de årlige afdrag.

Målsætningerne afspejler dels, at driftsoverskuddet skal kunne finansiere afdrag på kommunens gæld og kommunens investeringer ud over det niveau der lånefinansieres, dels at likviditeten skal være tilstrækkelig til at imødegå udsving.

For at indfri de økonomiske målsætninger var det nødvendigt i foråret 2018 at gennemføre massive besparelser på over 100 mio. kr. Besparelser var nødvendige dels på grund af en ikke-udmøntet spareramme på 50 mio. kr., dels på grund af at kommunen mistede 54 mio. kr. som følge af at kommunens befolkningstal steg, og dermed mistede puljetilskud for faldende folketal.

Samtidig havde kommunen de forudgående tre år, fejlagtigt ikke modtaget ca. 80 mio. kr. samlet set, fordi Indenrigsministeriet ikke anvendte korrekte data i opgørelsen af udlændinges uddannelsesniveau.

I erkendelse af disse åbenlyse systemfejl havde regeringen lovet, at udligningssystemet ville blive reformeret. I de forskellige reformforslag stod Svendborg Kommune til at vinde 30-50 mio. kr. årligt. Reformen blev imidlertid annulleret, da der ikke kunne skaffes et flertal for nogle af modellerne.

I lyset af ovenstående besluttede Svendborg Kommune – sammen med en række andre kommuner – at stævne staten for de tab, som kommunerne havde lidt, på grund af den fejlagtige dataanvendelse.

cittaslow - Svendborg

Retssagen mod staten blev efterfølgende indstillet, idet man på Christiansborg i 2020 langt om længe fik landet en ny mellemkommunal udligningsordning. Den nye udligning rettede op på de fleste af de systemfejl, som Svendborg Kommune – sammen med mange andre kommuner – havde påpeget igennem de seneste mange år.

De omfattende besparelser i 2018, den ny udligningsreform samt det faktum, at kommuneaftalerne i 2020 og 2021 har kompenseret kommunen for stigende udgifter til flere børn og ældre, har medført forbedrede rammevilkår for kommunens økonomi. Desværre har aftalerne ikke indeholdt ekstra midler til at imødegå det stigende udgiftspres på det specialiserede børn- og voksenområdet, som både Svendborg og mange af landets øvrige kommuner oplever. Dette pres sammen med et øget udgiftspres, som følge af en stigende befolkningsvækst, er med til at lægge pres på kommunens økonomi de kommende år.

Bilag 1 viser udviklingen i centrale økonomiske nøgletal i perioden 2017 til 2020.

Finansiell politik

Udvalget har i den finansielle politik fastlagt rammerne for kommunens investeringer og lånoptagelse.

Den finansielle politik indeholder etiske retningslinjer for investeringer. Endvidere er der regler omkring en grøn investeringsprofil, således at kommunen understøtter omstillingen fra fossile brændsler til bæredygtige energikilder. Dette udelukker investering i selskaber med produktion af og primære indtægter fra termisk kul og tjæresand. Rammen for investeringsbeviser er på 25%.

Den finansielle politik er tilpasset til de låneregler, der giver mulighed for at optage lån med sluteksponering i danske kroner eller euro. Andelen af lån og swap med variabel rente må maksimalt udgøre 60% af den samlede portefølje.

I den finansielle politik fremgår det også, hvilke krav der er til de finansielle institutioner som Kommunen kan indgå aftaler med.

Den finansielle politik bliver løbende revideret, så der tages etiske hensyn, så strategien i takt med udviklingen i de finansielle markeder tilpasses kommunens vurderinger af finansiell risiko og ønske om afkast. Der har ikke været behov for at justere den finansielle politik i perioden.

Planlægning

Kommuneplan 2021-33

Byrådet vedtog Kommuneplan 2021-2033 den 31. august 2021. Kommuneplanen har gennemgået en større revision hvor temaerne "Byudvikling og bosætning", "Erhverv og turisme", "Mobilitet" samt "Klimatilpasning" er revideret. Der er blandet andet foretaget en større reduktion af arealudlæg til boliger, da de ikke er aktuelle i planperioden. Der er således tilbageført ca. 115 ha til landzone. I arbejdet med tilblivelsen, har der af flere omgange været omfattende borgerinddragelser, som har medvirket til at der i alt er modtaget over 250 høringssvar.

Bosætningsstrategi 2020

I bosætningsstrategien har Byrådet valgt hvilke målgrupper som er interessante at fokusere på for at understøtte den positive befolkningsstiltvækst. Fire grupper af borgere og potentielle tilflyttere er særlig interessante for Svendborg Kommune i forhold til bosætning. Målgrupperne er homecommers, københavnere, emptynesters og unge studerende. Bosætningsstrategien er brugt aktivt i arbejdet med Kommuneplan 2021-2033.

Lokalplaner for nye boliger

Siden 2018 er der vedtaget 14 lokalplaner som giver mulighed for nye boliger.

Lokalplanerne er for et blandet bolig- og erhvervsområde ved Mølmarksvej, boligområde øst for Gambøtvej og syd for Søndervej, et centerområde ved Lerchesvej 2, etageboligområde ved Søkildevvej, boligområde på Nørremarksvej Vester Skerninge, boligformål ved Egenappevej, Skarø, et område til boligformål ved Eriksholmsvej, et område til blandet bolig- og erhvervsformål Ramsherred 10, boligformål i Skovsbo, boliger i Gammel Nyby, Boliger i Bagergade 28-30, boligområde ved Vestergade i Gudme, Etageboliger ved den tidligere Kogtved Søfartsskole.

Boligstrategi

Det samlede boligudbud er steget med ca. 480 boliger i den forgangne periode, ligesom der er gennemført forskellige tiltag, der har medvirket til renovering af en del af boligmassen. Der er igangsat nogle tiltag, som også de næste år forventes at udløse en del nybyggeri. Hvor der op til 2017 var store problemer med mange ledige boliger, er det nu stadig den omvendte situation, hvor der inden for den almene sektor ikke findes ledige ungdoms- eller familieboliger. Der vil dog løbende være en udfordring med at tilpasse og forny den eksisterende boligmasse til fremtidens behov.

Der er færdigrenoveret godt 500 almene boliger ved Toftemarken/Jægermarken for 537 mio. kr. og igangsat renovering af 147 boliger i Sanddalsparken for 85 mio. kr., ligesom flere mindre afdelinger forventes at få tilsagn om støtte til renovering hos Landsbyggefonden indenfor det næste års tid.

Der er etableret 118 blandede størrelser almene familieboliger med særlig statslig støtte på fem forskellige lokaliteter, hvor godt halvdelen er under 55 m² med henblik på at tilgodese et stort behov og efterspørgsel for netop små og billige boliger. Nordre Park færdiggøres i år med 95 almene familieboliger, 17 private familieboliger, en dagligvarebutik og en park for lokalområdet. Derudover er der igangsat almene boliger med 74 seniorboliger på Søkildevvej samt 28 seniorboliger og 60 familieboliger på Tåsinge til indflytning i 2022.

Kommunens boligprognose peger på et stigende byggeri i perioden 2021-29 på i alt ca. 2100 boliger. For at lykkes med etablering af de mange boliger vil der forventelig skulle tiltrækkes både privat kapital til eje- og lejeboliger og investeres i almene boliger.

Der gøres en stadig større indsats for at understøtte særlig udsatte boligområder i Svendborg by. Der forventes inden nytår aftalt en ny fireårig indsats om en Boligsocial Helhedsplan mellem Landsbyggefonden, Svendborg Andels-Boligselskab, Boligselskabet Sydfyn og kommunen om de ti mest udsatte områder.

Informationssikkerhed og GDPR

EU Databeskyttelsesforordningen, eller i daglig tale GDPR, trådte i kraft den 25. maj 2018 og kort derefter databeskyttelsesloven. Disse 2 lovkomplekser har fokus på at beskytte borgens data. Der blev sat et større arbejde i gang med at komme på niveau med de 2 love, og der bliver løbende arbejdet med at rådgive og kontrollere fagområderne i deres efterlevelse af GDPR.

Svendborg Kommune har egen DPO som i samarbejde med kommunens jurister og personale juridiske eksperter forestår opgaven med at Svendborg Kommune fortløbende er lovmedholdelig.

Samtidig foretages der løbende tiltag som skærmer og beskytter organisationen mod diverse IT-relaterede trusler. Ligesom der foretages årlige test af IT-beredskabsplanen. Svendborg Kommune følger principperne i den internationale standard ISO27001 for styring af informationssikkerheden, som offentlige myndigheder er forpligtet til at følge. Ved at arbejde med ISO27001 standarden bringer det ansvaret for Svendborg kommunes sikkerhedsarbejde helt ud til afdelingslederen og medarbejderne.

Indkøbs- og udbudspolitik

Den nuværende Indkøbs- og Udbudspolitik regulerer Svendborg Kommunes indkøb af både varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver, og blev senest revideret i 2016 i forbindelse med vedtagelse af den nye Udbudslov. Fokus har i starten af perioden primært været på politikens mere etiske og samfundsmæssige dimensioner, mens den sidste del af perioden har været båret af en national dagsorden omkring grønne indkøb.

Som led i revision af Svendborg Kommunes sociale klausuler blev det i tæt samarbejde med Svendborg Erhvervsråd i 2018 besluttet at vedtage "Den nye lærlingemodel". Politikken medførte, at der siden 1. september 2018 har været krav om, at virksomheder skal have lærlinge ansat hvis man skal kunne byde på kommunale bygge- og anlægsopgaver over 50.000 kr. Politikken har været banebrydende blandt danske kommuner, da Svendborg Kommune har været blandt de allerførste som så markant har krævet lærlinge for at komme i betragtning til opgaver.

Brugen af Arbejdsklausuler blev i 2018 ligeledes udvidet, da det blev vedtaget at Svendborg Kommune ved afholdelse af arrangementer, seminarer og lign. hvor eksternt leverandør benyttes, ved køb for over 10.000 kr. skal sikre at leverandøren der indgår aftale med, er registreret på leverandørlisten og dermed har forpligtet sig til overholdelse af rimelige løn- og ansættelsesvilkår for sine medarbejdere.

I 2018 blev det som led i drøftelse af samhandel med finansielle virksomheder besluttet at vedtage en politik for ansvarlig skatteadfærd, der betyder at Svendborg Kommune udelukkende ønsker at samarbejde med leverandører, der udviser en ansvarlig skatteadfærd og som ikke udøver, eller medvirker til skatteunddragelse samt hvidvaskning af penge.

Fra 2019 har der været et tiltagende fokus på det offentlige grønne indkøb, herunder kommunernes, og administrativt er der i 2020 indsamlet erfaringer og viden om arbejdet med grønne indkøb. I 2021 blev de første strategiske indsatser for et mere grønt og bæredygtigt indkøb vedtaget med konkrete indsatser indenfor omlægning af kontorartikler til mere miljømærket indkøb og påbegyndelse af projekt omkring udfasning af engangsservice. Herudover skal der på yderligere indkøbsområder analyseres nærmere i forhold til mulighederne for at omlægge til flere grønne og bæredygtige alternativer.

Desuden er der i perioden, og i forlængelse af CO2-reduktionsplanen, truffet beslutning om etablering af en flådestyringsfunktion som er forankret på indkøbsområdet. Funktionen blev etableret d. 1. april 2021 og skal sikre, at Svendborg Kommunes bilflåde frem til 2030 omstilles fra fossile køretøjer til eldrevne køretøjer.

Politisk struktur

Der er blevet evalueret på den politiske organisering. Oplevelsen har grundlæggende været tilfredshed med fagudvalgene og en oplevelse af sammenhængende og meningsfulde

udvalgsområder. Men samtidig har oplevelsen i nogle udvalg været, at opgavemængden har været for tung og at der har været et opgaveoverlap. Dette har på baggrund af politiske drøftelser betydet, at der i Styrelsesvedtægten for 2022 er justeret på den politiske organisering, således at opgavetyngden er fordelt mere ligeligt og opgaveoverlap undgår. Derfor lægges der i styrelsesvedtægten for Svendborg Byråd fra 1. januar 2022 op til følgende politiske udvalg:

- Økonomi- og Erhvervsudvalg
- Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget
- Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget
- Borger- og Arbejdsmarkedsudvalget
- Teknik- og Miljøudvalget
- Kultur- og Fritidsudvalget
- Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Data – strategi og drift

Svendborg Kommunes datastrategi peger ind i flere indsatsområder. Blandt andet kan det store tværgående dataprojekt "Data Warehouse" nævnes. Projektet er gennemført og sikrer den fornødne databearbejdning, opbevaring og datasikkerhed til den eksponentielt stigende kompleksitet og efterspørgsel i arbejdet med data. Der blev i projektet gennemført en analyse af kommunens datalandskab, for at opnå indblik i egne og fælles databehov.

Personalepolitik

Svendborg Kommunes personalepolitik blev opdateret og "faceliftet" i 2018. Personalepolitikken beskriver de overordnede rammer for udvikling af kommunens arbejdspladser og bygger på de grundlæggende værdier om helhed i opgaveløsningen, borgeren i centrum, læring og udvikling samt trivsel. Personalepolitikken har tre fokusområder: Gode og sunde arbejdspladser, Udvikling af medarbejdere samt Vi må tænke nyt. Fokusområderne blev valgt med henblik på at understøtte løsninger på de store udfordringer: Større efterspørgsel efter offentlig service og færre ressourcer, mangel på kvalificeret arbejdskraft og fokus på rekruttering og fastholdelse samt nye forventninger og krav til den offentlige service.

Ledelsespolitikken blev revideret og "faceliftet" i 2019 og sætter fælles retning for god ledelse i Svendborg Kommune. Ledelsespolitikken sætter fokus på, at ledelse er noget vi skaber sammen, og at ledelse udøves i relationer - sammen med medarbejdere, lederkollegaer, chefer, politikere, borgere og andre samarbejdspartnere indenfor og udenfor organisationen.

Der har i perioden været arbejdet med en række indsatser for at reducere sygefraværet. MED-Hovedudvalget blandt andet vedtaget en række indsatser for at reducere sygefraværet. Indsatserne tager afsæt i kommunens sygdomspolitik, der har fokus på at forebygge fravær ved at fremme trivslen på arbejdspladsen og på at fastholde sygemeldte til arbejdspladsen. I 2018 blev der indført en kontakt og dialogmodel ift. sygefravær som er ens for hele organisationen. Det er væsentligt, at der er et ledelsesmæssigt fokus på sygefraværet, og at der sker en løbende opfølgning på sygefraværet, herunder også på det kortvarige. Det er også væsentligt, at opfølgningen sker på samme måde, så medarbejderne oplever, at de behandles ens. Af øvrige indsatser kan bl.a. nævnes, at ledere løbende modtager sygefraværstatistikker for eget område. Lederne modtager desuden advis'er i deres indbakke fra lønsystemet om kontakt og opfølgning på sygefravær samt information om fraværsmønstre.

Røgfri arbejdstid blev indført i 1. juni 2019. Det betyder, at alle ansatte i Svendborg Kommune ikke må ryge i arbejdstiden – hverken indendørs, udendørs eller uden for matriklen. Svendborg Kommune ønsker bl.a. at medarbejderen ikke skal udsættes for rygningens skadelige virkninger i arbejdstiden, at støtte nye medarbejdere og unge i ikke at begynde at ryge på arbejdspladsen samt støtte medarbejdere som gerne vil være røgfrie ved at reducere antallet af daglige fristelser.

MED-hovedudvalget har i perioden også arbejdet med forebyggelse af stress, psykisk arbejdsmiljø, krænkelser i arbejdet samt høje følelsesmæssige krav i arbejdet med mennesker som indsatsområder for MED-organisationen/arbejdspladserne.

Siden 2018 udarbejdes årligt en Personaleredegørelse, som forelægges Økonomiudvalget i juni måned. Personaleredegørelsen giver viden om og eksempler på, hvordan der i Svendborg Kommune arbejdes med at tiltrække, fastholde og udvikle medarbejdere samt præsenterer tal og fakta på en række områder.

Bilag 1: Udvikling i økonomiske nøgletal

	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab
Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal i mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Regnskabsopgørelse:				
Resultat af ordinær driftsvirksomhed (- = indtægt)	-96,9	-171,4	-141,3	-185,5
Resultat af det skattefinansierede område (inkl. lån)	11,7	-57,5	-34,3	-55,0
Resultat af det skattefinansierede område (ekskl. lån)	38,9	-76,4	-57,8	-62,0
Resultat af forsyningsvirksomheder (Svendborg Affald)	3,7	1,2	2,5	-1,3
- = indtægt og + = udgift				
Balance, aktiver				
Anlægsaktiver	3.409,8	3.411,5	3.381,7	3.458,1
Omsætningsaktiver	331,1	258,4	318,6	345,2
Likvide aktiver	-35,6	-35,2	-13,3	40,6
Balance, passiver				
Egenkapital	1.598,8	1.578,9	1.447,1	922,8
Hensatte forpligtelser	484,0	458,5	550,8	1.055,6
Langfristet gæld	1.272,6	1.321,8	1.340,8	1.466,6
- Heraf ældreboliger	212,3	202,7	192,1	181,0
Kortfristet gæld	340,4	296,4	338,9	389,5
Gennemsnitlig likviditet <i>(Social- og indenrigsministeriet)</i>	117,6	126,5	155,3	222,7
Likvide aktiver (9.22) pr. indbygger(t.kr.)	-0,6	-0,6	-0,2	0,7
Langfristet gæld (9.55) pr. indbygger (t.kr.)	21,7	22,6	23,0	25,0
Skatteudskrivning				
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	150.550	153.669	154.717	159.005
Udskrivningsprocent kommuneskat	26,80	26,80	26,80	26,80
Grundskyldspromille	23,32	23,32	23,32	23,32
Indbyggertal (Cpr. - Ultimo)	58.698	58.599	58.296	58.588

Gennemsnitslikviditet – udregnet efter Indenrigs- og boligministeriets bestemmelser:

